

Informace ŘO OPZ pro MAS č. 20

- I. **Zacílení výzev a hodnocení projektů na podporu zaměstnanosti**
- II. **Nová verze šablony finančního plánu k projektům zaměřeným na podporu sociálního podnikání**

I. **Zacílení výzev a hodnocení projektů na podporu zaměstnanosti**

Předkládáme Vám pomůcku k vyhlášení výzev na podporu zaměstnanosti výklad k zacílení výzev a hodnocení projektů v této oblasti. Podpořené projekty by měly svým charakterem doplňovat nástroje aktivní politiky zaměstnanosti realizované Úřadem práce ČR a s ohledem na potřeby cílových skupin **poskytovat individuální, specializovanou a komplexní podporu znevýhodněným lidem s různými hendikepy na trhu práce, kteří žijí na území Vaší MAS a bez pomoci by si velmi obtížně hledali zaměstnání.** Vycházíme z dosavadních zkušeností se závěrečným ověřováním a administrací projektů na podporu zaměstnanosti a potřebnosti blíže popsat zaměření výzvy tak, aby podpora byla cílená na nejpotřebnější skupiny na lokálním trhu práce, aktivity měly vždy komplexní a provázaný charakter „šitý na míru“ podpořeným lidem a tomu vždy odpovídaly odůvodněné a hospodárné výdaje. Zároveň bychom Vás rádi odkázali na **příklady dobré praxe projektů MAS v této i dalších oblastech** <https://www.esfcr.cz/dobra-praxe-mas>.

V případě nejasností konzultujte prosím zacílení připravovaných výzev i hodnocení projektů s pracovníky ŘO OPZ, kteří mají danou výzvu na starost, případně s věcnými gestory pro jednotlivé podporované oblasti.

❖ **Podporované aktivity**

- Při přípravě a realizaci projektů je nutné klást důraz na **individuální přístup k osobám z cílových skupin a na respektování jejich specifických potřeb, na logickou provázanost aktivit poskytovaných osobám z cílových skupin a na zahrnutí všech relevantních činností potřebných pro úspěšnou realizaci projektu v jasné vazbě na potřeby cílové skupiny a s ohledem na účelnost a hospodárnost vynaložených prostředků.**
- V každém projektu **musí být zařazena aktivita spojená s tvorbou nových udržitelných pracovních míst, umístěním na volná pracovní místa či zprostředkováním zaměstnání,** čímž bude v maximální míře zajištěno zvýšení pracovního uplatnění cílové skupiny.
- Zároveň však nelze podpořit projekty, jejichž jedinou aktivitou bude pouze tvorba pracovních míst, umístěování na volná pracovní místa či zprostředkování zaměstnání bez další individuální podpory osobám z cílových skupin. Je nutné dbát na **zajištění komplexního charakteru předkládaného projektu,** který musí tvořit provázaný celek na sebe navazujících aktivit, jež usnadní přístup cílové skupiny na trh práce. Tato podmínka vychází z charakteru podporovaných cílových skupin, u kterých se předpokládá výrazné znevýhodnění či kumulace znevýhodnění, díky kterým mají tyto osoby problémy uplatnit se na otevřeném trhu práce. **Žadatel musí proto v projektové žádosti prokázat, že osoby z podporovaných cílových skupin by se na otevřeném trhu práce bez intervence OPZ neuplatnily – zaměstnavatel by je bez další podpory nezaměstnal** (např. z důvodu nedostatečné kvalifikace nebo praxe či z důvodu absence pracovních návyků apod.) **nebo by se tito lidé dlouhodobě na vytvořených pracovních místech dlouhodobě neudrželi**

(např. z důvodu nástupu exekuce na mzdu, špatného dopravního spojení, nezajištěného adekvátního bydlení v blízkosti pracoviště, nedostatečné flexibility pracovního místa, nezajištěné péče o rodinné příslušníky, nástupu do zaměstnání přes nesouhlas rodinných příslušníků apod.).

Příkladem může být projekt Květné zahrady „Prostupné zaměstnávání“, realizovaný na území MAS Poličko. Projekt je založen na komplexní a systematické práci s cílovými skupinami s cílem jejich začlenění do běžného života a společnosti prostřednictvím okamžitého a udržitelného (prostupného) zaměstnání. Cílovými skupinami jsou lidé do 30 let, kteří nejsou v zaměstnání, ve vzdělávání ani v profesní přípravě (typicky se jedná o mladé lidi, kteří vyrůstali v dětských domovech, které museli z důvodu dosažení plnoletosti opustit) a dále osoby nad 50 let s dalším hendikepem, jako je např. nízké vzdělání, zdravotní komplikace, jiné sociokulturní prostředí, apod.

Stěžejní aktivitou projektu je „Program postupného zaměstnávání“, který má celkem tři fáze. V první fázi jsou osoby z cílových skupin zaměstnány na pracovních místech v tréninkovém prostředí Květné zahrady, kde se pod dohledem terénních pracovníků zapojují do souboru činností při zajišťování chodu farmy. Jde zejména o činnosti zemědělské povahy, o práci s hospodářskými zvířaty, drobné stavební a úklidové práce apod. Tato fáze je zajišťována přímo realizátorem projektu, trvá po dobu 15 měsíců a navazuje na neprofesní školení. Výstupem první fáze by měli být účastníci, kteří mají motivaci pracovat, mají základní pracovní návyky, jako například dodržování pracovní doby, nebo fakt, že se do práce vůbec musí chodit, a jsou připraveni na stáže u potenciálních zaměstnavatelů. Během této fáze si realizátoři otestují jednotlivé klienty, zda jsou vůbec schopni či ochotni pracovat, jak jsou rychlí, efektivní, na co mají fyzicky, případně mentálně. Podle toho jsou potom schopni dohodnout se zaměstnavateli, na jakou práci a pozici je daný klient vhodný. Tím se zvyšuje pravděpodobnost, že klient u zaměstnavatele uspěje a zůstane zaměstnán i po skončení projektu.

V druhé fázi „Programu postupného zaměstnávání“ jsou osoby, které úspěšně prošly první fází, umístěny na 6 měsíců k jiným zaměstnavatelům na stáž. V tuto chvíli již mají tyto osoby dostatečné pracovní návyky k tomu, aby pracovaly nikoli v tréninkovém, ale v reálném prostředí. Z dřívějších zkušeností, kdy Květná zahrada vyhledávala pro klienty Domu na půl cesty zaměstnání, vyplynulo, že tříměsíční zkušební doba je pro adaptaci klientů většinou nedostatečná. Z tohoto důvodu je v projektu tato doba stanovena na 6 měsíců, což se ukazuje jako dostatečně dlouhá doba pro to, aby se klient adaptoval v novém zaměstnání a zaměstnavatel naopak poznal, zda je pro něj tento pracovník vhodný a přínosný.

Ve třetí fázi „Programu postupného zaměstnávání“ odchází podpořené osoby na volný trh práce vybaveni pracovními návyky a zkušenostmi. Cílem projektu je umístit do trvalého zaměstnání minimálně 3 osoby, které programem postupného zaměstnávání prošly.

Po celou dobu projektu probíhá „Individuální poradenství a podpora“ účastníků ze strany realizačního týmu. Tato podpora je zajišťována odborným asistentem a terénními pracovníky, kteří jsou připraveni pomáhat individuálně každému klientovi zahrnutému do programu. Výstupem aktivity jsou jednotlivá poradenství při řešení jejich potřeb a problémů, cílem je potom udržení motivace cílových skupin a jejich vytrvání v projektu. Jedná se například o konzultaci pracovních otázek, pomoc při řešení osobních záležitostí, apod. Specifické pro způsob práce realizátora projektu s klienty je, že individuální komplexní podpora (umožněná šířkou portfolia služeb, kam patří i sociální služby), je poskytována jak ve všech fázích realizace projektu, tak i po jeho skončení.

Zajímavá na projektu je i nezvyklá posloupnost aktivit, kdy rekvalifikace jsou prováděny až v momentě, kdy se jejich realizace ukáže jako potřebná v návaznosti na tréninkový program postupného zaměstnávání a potřeby zaměstnavatelů. Rekvalifikace jsou tak prováděny až v závěrečné části projektu, kdy jsou klienti umístěni u konkrétních zaměstnavatelů po dobu 6 měsíců.

*Zásadní pro vznik a realizaci projektu je **partnerství a spolupráce s MAS Poličko a dalšími partnery v území**, zejm. s Úřadem práce, obcemi, veřejnými i soukromými zaměstnavateli a školami.*

- Vzhledem k tomu, že v projektech bývá často zastoupena **aktivita spojená se zprostředkováním zaměstnání**, upozorňujeme, že pokud je účastníkům v rámci projektu zprostředkováno zaměstnání (nové pracovní místo, umístění na uvolněné pracovní místo či pracovní místo na zkoušku) u jiných

zaměstnavatelů než je příjemce či partner (u tzv. 3. organizací), musí žadatel disponovat **povolením ke zprostředkování zaměstnání** (dle § 60 odst. 1 písm. a) zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti). Pokud ho žadatel nemá, může o něj požádat a příslušnou aktivitu zahájit až po jeho přidělení (získání tohoto povolení je podmíněno splněním stanovených podmínek), činnost zajistit prostřednictvím partnera, který disponuje tímto povolením, ale za podmínky, že partner bude vykonávat i další aktivity nesouvisející se zprostředkováním a které může dle metodiky OPZ partner zajistit, tuto činnost zajistit prostřednictvím nákupu služby od dodavatele (agentury práce) nebo tuto činnost zajistit prostřednictvím partnerství s ÚP ČR. Pro vytváření pracovních míst, umístění na pracovní místa či vytváření pracovních míst na zkoušku přímo u žadatele či jeho partnera není povolení vyžadováno.

- Z důvodu koordinace a efektivnosti intervencí na podporu zaměstnanosti, doporučujte žadatelům vždy předem **konzultovat projektové záměry v oblasti zaměstnanosti s územně příslušnými kontaktními pracovišti ÚP ČR (můžete stanovit i jako podmínku Vaší výzvy). Projektové žádosti by měly být projednány také s příslušnou MAS, která může ve složitějších či nejednoznačných případech žádosti postoupit ke konzultaci projektovým manažerům ŘO OPZ.**
- Mezi **nepodporované aktivity** patří zejména vzdělávání členů realizačního týmu či zaměstnavatelů, volnočasové aktivity pro cílovou skupinu, poradenství, rekvalifikace a další vzdělávání bez přímé uplatnitelnosti osob z cílových skupin na trhu práce, aktivity primárně hrazené z jiných zdrojů (např. tvorba a pilotní ověřování nových či inovativních nástrojů v oblasti zaměstnanosti, aktivity systémového charakteru, podpora a udržení osob na již obsazených pracovních místech, tj. podpora stávajících zaměstnanců, kariérové poradenství pro žáky ZŠ a SŠ, aktivity zaměřené na tvorbu pracovních míst v sociálních službách, které jsou hrazeny v režimu vyrovnávací platby, projektový manažer MAS, asistent pedagoga, pečující osoby v dětských skupinách, v lesních školkách, v mateřských centrech apod.). **Současně jedinou náplní projektu nemůže být pouze tvorba pracovních míst, jelikož výzvou OPZ pro MAS č. 047 jsou podporovány pouze aktivity, které mají přímý dopad na cílové skupiny, tj. aktivity zaměřené na přímou práci s cílovými skupinami.**

❖ Cílové skupiny

- Z hlediska potřebnosti projektu by žadatel měl v žádosti a v případné přiložené **analýze potřeb cílovou skupinu jasně specifikovat** a uvést, z jakého důvodu je potřeba konkrétní cílovou skupinu podpořit, **příčiny** jejího znevýhodnění a navržené **nástroje**, které budou v projektu pro změnu situace cílové skupiny použity. Žadatel by v tomto kontextu měl též zohlednit vlastní **analýzu poptávky na trhu práce** v daném regionu.
- Obecně vzhledem k situaci na trhu práce v ČR **by měly MAS ve svých výzvách cílit opatření na nejvíce potřebné, to znamená nejhůře zaměstnatelné cílové skupiny, které jsou nejvíce vzdáleny od trhu práce.** To jsou **osoby dlouhodobě či opakovaně nezaměstnané osoby a osoby s více hendikepy na trhu práce. Zásadní vždy je vycházet z potřeb cílové skupiny a ty následně propojit s nabídkou ze strany zaměstnavatelů** (nikoli v obráceném pořadí).
- **Podporovány by tedy měly být zejména následující cílové skupiny:**
  - **Osoby s kumulací hendikepů na trhu práce**, tj. osoby, které splňují alespoň dvě z níže uvedených charakteristik:
    - Osoby vedené Úřadem práce ČR v evidenci uchazečů o zaměstnání nepřetržitě déle než 5 měsíců.
    - Osoby mladší 25 let.
    - Osoby ve věku 50 a více let.
    - Osoby s nízkou úrovní kvalifikace (stupeň ISCED 0 – 2).
    - Osoby se zdravotním postižením.
    - Osoby pečující o dítě mladší 15 let či o osobu blízkou.
    - Osoby z národnostních menšin a osoby z jiného sociokulturního prostředí.
  - **Osoby dlouhodobě či opakovaně nezaměstnané**, tj.:
    - Uchazeči o zaměstnání evidovaní na ÚP ČR déle než 1 rok.

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

- Uchazeči o zaměstnání, jejichž doba evidence na ÚP ČR dosáhla v posledních 2 letech souhrnné délky 12 měsíců.
- **Osoby s nízkou úrovní kvalifikace**, tj. osoby, které již nejsou ve vzdělávacím procesu a mají ukončeno pouze primární či nižší sekundární vzdělání (stupeň ISCED 0 – 2).
- **Osoby se zdravotním postižením**, tj. osoby se zdravotním postižením podle § 67 zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti - osoby invalidní v I. až III. stupni a osoby zdravotně znevýhodněné.
- **Osoby v nebo po výkonu trestu**, tj. osoby, které mají záznam v rejstříku trestů, do 10 let od ukončení výkonu trestu.
- **Osoby pečující o jiné závislé osoby**, tj. osoby pečující o fyzickou osobu, která se považuje za osobu závislou na pomoci jiné fyzické osoby podle § 8 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách.
- **Osoby opouštějící institucionální zařízení**, tj. osoby opouštějící zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy, a to do 12 měsíců od opuštění.

❖ Výdaje spojené s nákupem vybavení a zařízení (obecně platí pro všechny podporované aktivity)

Podpora uplatnění na trhu práce formou nákupu vybavení a zařízení je možná za následujících podmínek:

- **Vybavení a zařízení musí být nezbytné pro realizaci projektu, a využívané výhradně pro potřeby osob z cílových skupin a za účelem poskytování přímé práce s CS.**
- V případě projektů zaměřených na zaměstnávání osob z cílových skupin musí navíc **pořízeným vybavením a zařízením pracovat zaměstnanci z cílových skupin** (např. nákup automobilu – automobil musí řídit osoba z cílové skupiny) – toto musí být v projektové žádosti popsáno.
- **Maximální objem nákladů investičního charakteru** (nákup dlouhodobého hmotného i nehmotného majetku) **na celkových přímých způsobilých nákladech projektu může činit 50 %, MAS jej mohou ve svých výzvách omezit** (např. na 20 %).
- Dodržení limitu objemu výdajů dle výzvy však „automaticky“ nezaručuje, že výdaje jsou (v plné výši) způsobilé. Zároveň totiž platí, že **výdaje musí být efektivní a hospodárné s ohledem na plánované a potřebné výstupy projektu** (vzhledem k počtu vytvořených pracovních míst pro osoby z CS, míře jejich zapojení do projektu, výši úvazku, délce projektu apod. – je vhodné doložit např. porovnání nákladů spojených s operativním leasingem a nákupem).
- Doporučujeme v projektech požadovat **průzkum trhu** k doložení cen v čase a místě obvyklých, v případě, že je plánován nákup dražšího vybavení (např. z důvodu nějaké speciální výbavy, funkce apod.) je nutné **zdůvodnění** v projektové žádosti, jinak je nutno provést krácení na ceny obvyklé.
- Podpora cílových skupin formou nákupu vybavení a zařízení může zakládat **veřejnou podporu**.

II. Nová verze šablony finančního plánu k projektům zaměřeným na podporu sociálního podnikání

Nová šablona finančního plánu **umožňuje výpočet bodu zvratu u více produktů** (relevantní pro subjekty, které dodávají více produktů na trh) **a zahrnuje vývoj hospodářského výsledku** (relevantní pro subjekty svou činnost již provozující). Jedná se o **doporučenou šablonu**, je možno zpracovat **vlastní verzi** finančního plánu formou samostatné přílohy v Excelu.